KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 24. januára 2007

o štátnej pomoci Nemecka C 38/2005 (ex NN 52/2004) v prospech skupiny Biria

[oznámené pod číslom K(2007) 130]

(Iba nemecké znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2007/492/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami [1], a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

I. KONANIE

(1) Komisia dostala 23. januára 2002 a 20. augusta 2002 sťažnosť týkajúcu sa štátnej pomoci vo forme štátnej záruky v prospech skupiny Biria.

(2) Nemecko po korešpondencii s Komisiou listom z 24. januára 2003, zaevidovaným 28. januára 2003, oznámilo Komisii, že od plánovaného poskytnutia záruky, ktoré podlieha schváleniu Komisie, odstúpilo. Sťažovateľ bol o tom informovaný listom zo 17. februára 2003.

(3) Listom z 1. júla 2003, ktorý bol zaevidovaný 9. júla 2003, a listom z 8. augusta 2003, ktorý bol zaevidovaný 5. septembra 2003, sťažovateľ oznámil ďalšie informácie o inej štátnej záruke v prospech skupiny Biria, ako aj o podieloch štátneho sektora v podnikoch skupiny.

(4) Listom z 9. septembra 2003 si Komisia vyžiadala informácie, ktoré Nemecko poskytlo listom zo 14. októbra 2003, ktorý bol zaevidovaný 16. októbra 2003. Listom z 9. decembra 2003 si Komisia vyžiadala ďalšie informácie, ktoré Nemecko poskytlo listom z 19. marca 2004, ktorý bol zaevidovaný v ten istý deň.

(5) Dňa 18. októbra 2004 prijala Komisia nariadenie, ktorým sa uložila Nemecku povinnosť poskytnúť informácie, lebo pretrvávali pochybnosti, či pomoc v prospech skupiny Biria zodpovedá predpisom, na základe ktorých sa údajne poskytla. V rámci tejto povinnosti Nemecko poskytlo ďalšie informácie listom z 31. januára 2005, ktorý bol zaevidovaný v ten istý deň.

(6) Komisia 20. októbra 2005 rozhodla o začatí konania vo veci formálneho zisťovania týkajúceho troch údajných opatrení štátnej pomoci. V rozhodnutí konštatovala, že viaceré ďalšie opatrenia pomoci, ktoré boli údajne poskytnuté protiprávne, buď nemôžu byť klasifikované ako pomoc, alebo boli poskytnuté na základe a v súlade so schválenými predpismi o štátnej pomoci. Príslušné rozhodnutie Komisie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* [2]. Komisia vyzvala všetky zainteresované strany, aby vyjadrili svoje pripomienky k údajným opatreniam pomoci. Komisia dostala stanoviská od nasledujúcich zainteresovaných strán: od jednej zainteresovanej strany, ktorá si želala zostať v anonymite, listom z 27. januára 2006, ktorý bol zaevidovaný 30. januára 2006, od Prophete GmbH & Co KG, Rheda-Wiedenbrück a od Pantherwerke AG, Löhne, listom zo 6. februára 2006, ktorý bol zaevidovaný v ten istý deň, ako aj od Vaterland-Werke GmbH & Co. KG, Neuenrade, listom zo 6. februára 2006, ktorý bol zaevidovaný v ten istý deň, a listom z 27. februára 2006, ktorý bol zaevidovaný v ten istý deň.

[1] Ú. v. EÚ C 2, 5.1.2006, s. 14.

[2] Pozri poznámku pod čiarou 1.

(7) Tieto stanoviská Komisia predložila Nemecku v listoch zo 6. februára 2006 a z 2. marca 2006. Nemecko odpovedalo listom z 5. apríla 2006, ktorý bol zaevidovaný 7. apríla 2006, a listom z 12. mája 2006, ktorý bol zaevidovaný v ten istý deň.

(8) Svoje stanovisko k začatiu konania vo veci formálneho zisťovania oznámilo Nemecko listom z 23. januára 2006, ktorý bol zaevidovaný v ten istý deň.

(9) Listom zo 6. februára 2006 požiadala Komisia o dodatočné informácie, ktoré Nemecko poskytlo listom z 5. apríla 2006, ktorý bol zaevidovaný 7. apríla 2006. Ďalšiu žiadosť o poskytnutie informácií zaslala Komisia 19. júla 2006, na čo Nemecko odpovedalo listom z 25. septembra 2006, ktorý bol zaevidovaný 26. septembra 2006.

II. **OPIS POMOCI**

2.1. **Príjemca pomoci**

(10) Skupina Biria sa zaoberá výrobou a predajom bicyklov. Materská spoločnosť skupiny, Biria AG, sídli v Neukirchu, Sasko, v oblasti, ktorá má nárok na podporu v zmysle článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES.

(11) V roku 2003 dosiahla skupina obrat vo výške 93,2 mil. EUR (2002: 83,8 mil. EUR) a zisk vo výške 3,7 mil. EUR (2002: straty vo výške 5,8 mil. EUR). V roku 2003 mala skupina 415 zamestnancov (2002: 490 zamestnancov), podľa čoho ju možno považovať za veľký podnik.

(12) Materská spoločnosť Biria AG vznikla v roku 2003 splynutím spoločnosti Biria AG (stará) s jedným z jej dcérskych podnikov, Sachsen Zweirad GmbH. Súčasne sa zmenil názov podniku Sachsen Zweirad GmbH na Biria GmbH. V apríli 2005 nastala zmena formy z Biria GmbH na Biria AG. V roku 2003 dosiahla Biria GmbH (dnes Biria AG) ročný obrat vo výške 55,7 mil. EUR a zisk vo výške 3,6 mil. EUR. Výlučným vlastníkom Biria AG je pán Mehdi Biria.

(13) Popri materskej spoločnosti sú najdôležitejšími podnikmi skupiny Bike Systems GmbH & Co., Thüringer Zweiradwerk KG („Bike Systems“) – tento podnik patrí prostredníctvom dcéry Birie, Bike Systems Betriebs- und Beteiligungsgesellschaft mbH („BSBG“) do skupiny Biria – a Checker Pig GmbH.

(14) Bike Systems má sídlo v Nordhausene, Durínsko, v oblasti, ktorá je oprávnená na podporu v zmysle článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES. Bike Systems mal v roku 2003 obrat 6,1 mil. EUR a zaznamenal stratu vo výške 0,6 mil. EUR. Zamestnával 157 zamestnancov. Bike Systems vyrába výlučne bicykle pre materskú spoločnosť BSBG („dohoda o zmluvnej výrobe“). BSBG je zodpovedná za predaj bicyklov.

(15) Checker Pig GmbH sídli v Drážďanoch, Sasko, v oblasti, ktorá má nárok na podporu v zmysle článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES. Checker Pig GmbH mal v roku 2003 obrat 6,9 mil. EUR a zaznamenal stratu vo výške 0,4 mil. EUR. Zamestnával 43 zamestnancov.

(16) Dňa 7. novembra 2005 predala spoločnosť Biria AG väčšinu svojich aktív dvom podnikom skupiny Lone Star, t. j. súkromnému kapitálovému fondu. Nehnuteľnosti zostali vo vlastníctve Biria AG, ktorá ich prenajíma skupine Lone Star. Aktíva boli predané za hodnotu 11,5 mil. EUR. Externý znalec odhadol trhovú cenu príslušného majetku na 10,7 mil. EUR. Podnik/podniky skupiny Lone Star teraz očividne pôsobia pod názvom Biria GmbH.

(17) Podľa informácií nemeckej strany sa predaj uskutočnil na základe otvoreného, transparentného a nepodmieneného výberového konania. Verejná súťaž bola uverejnená na internete a vo viacerých tlačových médiách. Pre účasť nového investora boli dostupné viaceré možnosti: nákup aktív (*asset-deal*), odkúpenie celého majetku „*en bloc*“ alebo kúpa podielov. Nakoniec Lone Star prevzala aktíva v rámci formy *asset-deal*.

(18) Podľa informácie nemeckej strany sa predaj podniku začal ešte pred rozhodnutím Komisie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania z 20. októbra 2005. Prvý termín na predloženie ponúk uplynul 4. októbra 2005.

2.2. **Finančné opatrenie**

(19) Opatrenie 1: V marci 2001 realizovala spoločnosť gbb Beteiligungs AG („gbb“), dcérska spoločnosť banky Deutsche Ausgleichsbank (spolková podporná banka), vklad ako tichý spoločník do Bike Systems vo výške 2 070 732 EUR, splatný do konca roku 2010. Podľa údajov Nemecka sa tento vklad realizoval za trhových podmienok a nemožno ho teda považovať za štátnu pomoc.

(20) Opatrenie 2: Dňa 20. marca 2003 slobodný štát Sasko poskytol záruku vo výške 80 % za prevádzkový úver vo výške 5,6 mil. EUR pre Sachsen Zweirad GmbH s pôvodnou splatnosťou do konca roka 2008. V januári 2004 od záruky odstúpil a nahradil ju zárukou v prospech Biria GmbH (pozri opatrenie 3). Záruka bola poskytnutá na základe smernice slobodného štátu Sasko o poskytovaní záruk ([3]), ktorá je v súlade s pravidlami o poskytovaní pomoci, schválenými Komisiou.

(21) Opatrenie 3: Dňa 9. decembra 2003 slobodný štát Sasko poskytol záruku vo výške 80 % za prevádzkový úver vo výške 24 875 000 EUR pre Biria GmbH (dnes Biria AG) na financovanie plánovaného zvýšenia obratu a zmeny koncepcie financovania skupiny. Úver tvorilo 8 mil. EUR ako prevádzkový úver, 7,45 mil. EUR ako kontokorentný úver a 9,425 mil. EUR ako rámec na financovanie sezónnych nákladov. Záruka bola poskytnutá na základe smernice slobodného štátu Sasko o poskytovaní záruk, ktorá je v súlade s pravidlami o poskytovaní pomoci schválenými Komisiou. Predpokladom poskytnutia záruky bolo odstúpenie od záruky, poskytnutej predtým v prospech Sachsen Zweirad GmbH (opatrenie 2). V dôsledku toho záruka nadobudla platnosť až 5. januára 2004, keď bola vrátená záruka v prospech Sachsen Zweirad.

III. DÔVODY NA ZAČATIE KONANIA VO VECI FORMÁLNEHO ZISŤOVANIA

(22) Konanie sa začalo preto, lebo Komisia mala pochybnosti o tvrdení Nemecka, že vklad tichého spoločníka sa realizoval za trhových podmienok. Podľa názoru Komisie sa prijatím plánu na prekonanie platobnej neschopnosti v Bike Systems práve odvrátila platobná neschopnosť a vyhliadky podniku boli neisté. Podľa toho by sa v danom čase musel považovať za podnik v ťažkostiach. Komisia pochybovala, že provízia bola vzhľadom na existujúce riziko primeraná a že vklad tichého spoločníka sa realizoval za trhových podmienok. Pokiaľ ide o ustanovenia o výnimkách podľa článku 87 ods. 2 a 3 Zmluvy o ES, Komisia nemala k dispozícii žiadne informácie o tom, či boli splnené podmienky usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v ťažkostiach ([4]) (ďalej len „usmernenia Spoločenstva“).

(23) Ďalším dôvodom na začatie konania vo veci formálneho zisťovania bol predbežný záver Komisie, že neboli splnené podmienky schválených predpisov na poskytovanie štátnej pomoci, na základe ktorých boli záruky v prospech Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH údajne poskytnuté a teda pre záruky neplatili tieto predpisy o pomoci. Podľa názoru Komisie išlo v prípade Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH v momente poskytnutia záruk o podniky v ťažkostiach. A keďže v prípade Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH ide okrem toho o veľké podniky, bolo treba tieto záruky podľa príslušných predpisov o poskytovaní pomoci oznámiť Komisii samostatne. Pokiaľ ide o prípadné použitie ustanovení o výnimkách podľa článku 87 ods. 2 a 3 Zmluvy o ES, Komisia pochybovala, že boli splnené podmienky usmernení Spoločenstva.

IV. STANOVISKÁ ZAINTERESOVANÝCH STRÁN

(24) Komisia dostala stanoviská od jednej zainteresovanej strany, ktorá si želala zostať v anonymite, ako aj do podnikov Prophete GmbH & Co. KG a Pantherwerke AG a tiež od Vaterland-Werke GmbH & Co. KG.

4.1. Stanovisko účastníka hospodárskej súťaže, ktorý si želal zostať v anonymite

(25) Vo svojom stanovisku k začatiu konania účastník hospodárskej súťaže, ktorý si želal zostať v anonymite, uviedol, že Biria AG mohla vďaka štátnej záruke vo výške 24,5 mil. EUR odberateľom tohto účastníka hospodárskej súťaže predávať bicykle za ceny nižšie ako boli vlastné náklady, aj keď tento účastník hospodárskej súťaže má najefektívnejšiu výrobu v Nemecku.

(26) Okrem toho mohla Biria AG v roku 2003 vykázať zisky len preto, že peňažné ústavy sa vzdali svojich pohľadávok vo výške 8,567 mil. EUR. V nasledujúcich rokoch 2004 a 2005 zaznamenala Biria AG opäť straty.

(27) Účastník hospodárskej súťaže okrem toho poukazuje na to, že Biria bola predaná v rámci majetkového obchodu skupine Lone Star. Sachsen-LB a Mittelständische Beteiligungsgesellschaft sa pritom zrejme vzdali väčšiny svojich pohľadávok. Nová spoločnosť Biria GmbH, ktorá patrí do skupiny Lone Star, prevzala všetky aktíva starej spoločnosti Biria AG.

4.2. Prophete GmbH & Co. KG a Pantherwerke AG

(28) Prophete GmbH & Co. KG a Pantherwerke AG (ďalej len „Prophete a Pantherwerke“) vyhlásili vo svojich stanoviskách k začatiu konania, že spoločnosť Biria bolo vďaka štátnej pomoci možné predať za takú cenu, ktorá by bola v normálnych trhových podmienkach neudržateľná. Obidva podniky sú konkurentmi spoločnosti Biria a sú teda pomocou priamo postihnuté.

([3]) Smernica slobodného štátu Sasko č. 73/1993 o poskytovaní záruk (*Bürgerschaftsrichtlinie*), SG(93) D/9273, 7.6.1993.
([4]) Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2.

(29) Skupina Biria je najväčším výrobcom bicyklov v Nemecku s ročnou produkciou okolo 700 000 bicyklov. Podniky skupiny Biria sú zastúpené v dvoch segmentoch trhu s bicyklami, konkrétne na trhu mimo špecializovaného trhu a na špecializovanom veľkoobchodnom trhu.

(30) Pod segmentom mimo špecializovaného trhu sa rozumie celý maloobchod prostredníctvom maloobchodných obchodných reťazcov a zásielkový obchod. Bicykle v tomto segmente stoja zvyčajne od 100 do 199 EUR. Podľa odhadu Prophete a Pantherwerke sa na tomto trhu predáva asi 1,5 miliónov bicyklov, a na Biriu so 650 000 predanými bicyklami pripadá podiel vo výške približne 50 %.

(31) Aj v špecializovanom veľkoobchode má skupina Biria-Gruppe podľa Prophete a Pantherwerke vedúce postavenie. Tento trhový segment vykazuje obchodný objem 150 000 až 200 000 bicyklov. V špecializovanom veľkoobchode sa dajú dosiahnuť ceny do 400 EUR. Pantherwerke je v tomto segmente priamym konkurentom Birie.

(32) Prophete a Pantherwerke už roky konštatujú, že cenové ponuky skupiny Biria sú nižšie ako u iných výrobcov. Tento rozdiel sa nedá ekonomicky zdôvodniť, keďže skupina Biria na základe svojho vedúceho postavenia na trhu má síce vyššie objemy nákupov, ale vo výhodnejších obchodných podmienkach sa to neodráža. Prophete a Pantherwerke sa domnievajú, že v dôsledku nižších predajných cien skupiny Biria utrpel podnik v posledných rokoch značné straty.

(33) Pokiaľ ide o vklad tichého spoločníka, Prophete a Pantherwerke pochybujú, že súkromný investor by pristúpil na takúto investíciu v takej hospodárskej situácii, v akej bol Bike Systems v marci 2001.

(34) Poskytnutie obidvoch záruk v prospech Sachsen Zweirad GmbH a Biria v roku 2003 a 2004 považujú Prophete a Pantherwerke za nezlučiteľné s predpismi Spoločenstva o štátnej pomoci. Prophete a Pantherwerke zastávajú názor, že príjemcovia pomoci sa v čase poskytnutia záruk nachádzali v ťažkostiach. Nový podnik Biria sa dá považovať za právneho nástupcu obidvoch predchádzajúcich podnikov, z ktorých vznikol. Počiatočná bilancia nového podniku nemá vypovedaciu schopnosť.

(35) Poskytnutie obidvoch záruk porušilo zásadu jednorazového poskytnutia pomoci, pretože hospodársku činnosť podniku skupiny Biria sa opakovane darilo udržať pri živote len vďaka štátnej pomoci.

(36) Neprijali sa ani žiadne kompenzačné opatrenia, aby sa zabránilo nepriaznivému účinku na konkurenciu. Neprikročilo sa k obmedzeniu prítomnosti skupiny Biria na trhu. Presadzovala sa skôr koncepcia tejto skupiny, zameraná na ďalšie rozširovanie obchodnej činnosti prostredníctvom agresívnej cenovej politiky. Na svojej internetovej stránke spoločnosť Biria oznámila, že v roku 2005 chce ešte zvýšiť odbyt svojich bicyklov na 850 000 predaných kusov, teda viac, ako ich predala v roku 2004. Okrem toho Prophete a Pantherwerke poukazujú na vyhlásenie pre tlač, podľa ktorého vlastník Biria AG predal podnik súkromnému podielovému fondu Lone Star.

4.3. **Vaterland-Werke GmbH & Co. KG**

(37) Vo svojom stanovisku k začatiu konania podnik Vaterland-Werke GmbH & Co. KG (Vaterland-Werke) uvádza, že skupina Biria je so svojou produkciou 700 000 až 800 000 bicyklov ročne najväčším výrobcom bicyklov v Nemecku. Porovnateľnú veľkosť má iba MIFA Mitteldeutsche Fahrradwerke s produkciou 700 000 bicyklov ročne; iní výrobcovia sa pohybujú len v rozmedzí medzi 250 000 a 400 000 bicyklov.

(38) Obidve spoločnosti, Vaterland-Werke aj Biria, sa podieľajú na trhu mimo špecializovaného veľkoobchodu, ktorý zahŕňa aj väčšie maloobchodné reťazce a veľké zásielkové podniky. Tento segment sa vyznačuje silnou konkurenciou a Biria je známa svojím agresívnym správaním sa v hospodárskej súťaži s cenami pod úrovňou vlastných nákladov. Takéto správanie je možné len vďaka externým zdrojom financovania, v prípade spoločnosti Biria vďaka štátnej pomoci. To ohrozuje existenciu všetkých malých konkurentov, ktorí nemajú k dispozícii štátnu pomoc. Podnik Vaterland-Werke je tým mimoriadne postihnutý a voľné kapacity nemôžu byť pokryté inými objednávkami. Keďže trh vykazuje nadbytočné kapacity, ide každé rozšírenie kapacity výrobcu s pomocou štátnych dotácií na úkor ostatných účastníkov hospodárskej súťaže.

(39) Pokiaľ ide o vklad tichého spoločníka, Vaterland-Werke pochybuje, že súkromný investor by pristúpil na takúto investíciu v takej hospodárskej situácii, v akej bol Bike Systems v marci 2001.

(40) Poskytnutie obidvoch záruk v prospech Sachsen Zweirad GmbH a Biria v roku 2003 a 2004 považuje Vaterland-Werke za nezlučiteľné s predpismi Spoločenstva o štátnej pomoci. Príjemcovia pomoci sa v čase poskytnutia záruk nachádzali v ťažkostiach. Nový podnik Biria sa dá považovať za právneho nástupcu obidvoch predchádzajúcich podnikov, z ktorých vznikol. Počiatočná bilancia nového podniku nemá vypovedaciu schopnosť.

(41) Poskytnutie obidvoch záruk porušilo zásadu jednorazového poskytnutia pomoci, pretože hospodársku činnosť podniku skupiny Biria sa opakovane darilo udržať pri živote len vďaka štátnej pomoci.

(42) Neprijali sa ani žiadne kompenzačné opatrenia, aby sa zabránilo nepriaznivému účinku na konkurentov. Neprikročilo sa k obmedzeniu prítomnosti skupiny Biria na trhu. Presadzovala sa skôr koncepcia tejto skupiny, zameraná na ďalšie rozširovanie obchodnej činnosti prostredníctvom agresívnej cenovej politiky. Na svojej internetovej stránke spoločnosť Biria oznámila, že v roku 2005 chce ešte zvýšiť odbyt svojich bicyklov na 850 000 predaných kusov, teda viac, ako ich predala v roku 2004. Okrem toho Prophete a Pantherwerke poukazujú na vyhlásenie pre tlač, podľa ktorého vlastník Biria AG predal podnik súkromnému podielovému fondu Lone Star.

V. **STANOVISKO NEMECKA**

(43) Vo svojom stanovisku k začatiu konania Nemecko zastáva názor, že vklad tichého spoločníka gbb sa realizoval za trhových podmienok. Nemecko súhlasí s Komisiou v tom, že tiché spoločenstvo je spojené s vyšším rizikom ako klasický úver. Obchodné podmienky tichého spoločenstva sú však stanovené tak, aby bolo možné dodržať ustanovenia oznámenia Komisie o metóde výpočtu referenčných a diskontných sadzieb ([5]). Podľa tohto oznámenia predstavuje referenčná sadzba minimálnu sadzbu, ktorú je možné zvýšiť v prípadoch, keď hrozí zvýšené riziko. V tomto prípade môže prémia dosiahnuť 400 bázických bodov i viac.

(44) Provízia za vklad tichého spoločníka sa podľa údajov Nemecka pohybuje na úrovni 12,25 % (8,75 % pevná úroková sadzba a 3,5 % variabilná v závislosti od zisku). Je teda vyššia o 600 bázických bodov ako referenčná úroková sadzba Komisie, ktorá je 6,33 %. Tým dala gbb najavo, že podnik je vo fáze reštrukturalizácie a riziko tichého spoločníka sa zvýšilo zmenou orientácie podniku a chýbajúcim zabezpečením úverov. Tomuto dodatočnému riziku zodpovedá prémia vo výške 200 bázických bodov.

(45) Rozhodnutie o tichom spoločníkovi bolo prijaté na základe prognózy, podľa ktorej sa mal obrat podniku z 0,89 mil. EUR v roku 2001 zvýšiť na 3,38 mil. EUR v roku 2003. Nemecko preto dospelo k záveru, že dohodnutá provízia za vklad tichého spoločníka vo výške 12,25 % primerane reflektovala riziko. Nemecko zastáva názor, že skutočnosť, že časť provízie je variabilná, nie je podstatná, pretože u tichých spoločníkov je to normálne a správanie zodpovedá správaniu sa trhovo orientovaného investora.

([5]) Ú. v. ES C 273, 9.9.1997, s. 3.

(46) Pokiaľ ide o záruku v prospech Sachsen Zweirad GmbH, Nemecko uvádza, že podnik nebol v momente poskytnutia pomoci v ťažkostiach a ani nevykazoval vlastnosti, ktoré sú podľa usmernení Spoločenstva typické pre podniky v ťažkostiach. Okrem iného podnik v roku 2003 (až do fúzie so spoločnosťou Biria v októbri) disponoval pozitívnym vlastným imaním v hodnote 404 mil. EUR a dosiahol zisk vo výške 2,1 mil. EUR. Hospodárska situácia podniku sa v roku 2003 v porovnaní s rokmi 2001 a 2002 zlepšila – v dôsledku konsolidačných zámerov, ktorých realizácia sa začala koncom roka 2002, a tiež v dôsledku zlepšenia situácie na trhu.

(47) Likvidita podniku bola síce problematická, ale nebola „vážnym problémom“. Nehrozilo nebezpečenstvo, že súkromné banky nepredĺžia poskytnuté úvery. Ani platba vysokých úrokov by nebola mala za následok problémy s likviditou, ako to tvrdila Komisia.

(48) Pokiaľ ide o záruku v prospech Biria GmbH (medzičasom Biria AG), Nemecko uvádza, že bola poskytnutá v súvislosti s novou koncepciou skupiny Biria, ktorá predpokladala prepojenie organizácie skupiny a koncentráciu nákupu, zodpovednosti za výrobu a predaj v Biria GmbH. Okrem potreby prefinancovania zvýšenia obratu koncepcia obsahovala aj reorganizáciu celého financovania skupiny.

(49) Podľa názoru Nemecka nešlo v prípade spoločnosti Biria GmbH (teraz Biria AG) pri poskytovaní záruky o podnik v ťažkostiach. V súvislosti s tým treba rozlišovať medzi starou a novou Biria AG. V novom podniku by sa bolo dalo hovoriť o ťažkostiach len vtedy, ak by zdedil ťažkosti starého podniku (keby sa starý podnik nachádzal v ťažkostiach). To však nebol prípad novej spoločnosti Biria AG. Nová spoločnosť Biria AG vznikla fúziou starej Biria AG so spoločnosťou Sachsen Zweirad GmbH. Sachsen Zweirad GmbH, ktorá vôbec nebola v ťažkostiach, bola pri zlúčení hospodársky dominantná. Z toho nemožno automaticky usudzovať, že sa nová spoločnosť Biria AG nachádzala v ťažkostiach. Aj vtedy, keby stará Biria AG bola v ťažkostiach, fúzia so Sachsen Zweirad GmbH by nemala za následok, že by sa nová Biria AG automaticky nachádzala v ťažkostiach.

(50) Okrem toho Nemecko poukázalo na to, že odstúpenie súkromných bánk od financovania podniku bolo dôsledkom zmeny strategickej orientácie jednej z bánk na základe fúzie. Ostatné dve banky ukončili svoju angažovanosť v rovnakom čase ako táto súkromná banka. To si však nemožno vysvetľovať ako prejav straty dôvery, pretože jedna z bánk aj naďalej financovala dva samostatné projekty.

(51) Nemecko poukázalo na to, že fúzia spoločnosti Sachsen Zweirad GmbH s Biria AG neslúžila ani na ten účel, aby sa obišli predpisy o poskytovaní pomoci a zaradenie podniku ako podniku v ťažkostiach, ale že bola dôsledkom novej koncepcie skupiny podnikov.

(52) Vo svojom stanovisku k stanovisku účastníka hospodárskej súťaže, ktorý si želal zostať v anonymite, Nemecko uvádza, že štruktúra nákladov tohto účastníka nie je porovnateľná so skupinou Biria. Obrat tohto účastníka hospodárskej súťaže sa zvýšil, zatiaľ čo odbyt skupiny Biria klesol. EBITDA (zisk spoločnosti pred zdanením, úrokmi a odpismi) tohto účastníka hospodárskej súťaže zároveň klesol, zatiaľ čo v skupine Biria zostal konštantný. Z toho možno usudzovať, že Biria nepredávala za dumpingové ceny, ale skôr že tento konkurent praktizoval agresívnejšiu cenovú politiku ako skupina Biria.

(53) Hospodárska ujma, ktorú mal konkurent utrpieť následkom správania sa skupiny Biria, nebola ani preukázaná skutočnosťami, ani dokázaná v súvislosti s poskytnutím pomoci. Okrem toho na trhu, ktorý je charakterizovaný hospodárskou súťažou, je normálne, že niektorý z konkurentov predáva lacnejšie ako daný podnik.

(54) Pokiaľ ide o predaj majetku skupiny Biria skupine Lone Star, ktorý spomínal konkurent, Nemecko uviedlo podrobnosti o predaji samotnom, ako aj o uspokojení pohľadávok súkromných a verejnoprávnych veriteľov.

(55) Vo svojom stanovisku k stanoviskám spoločností Prophete, Pantherwerke a Vaterland-Werke Nemecko poukazuje na to, že trh s bicyklami sa delí na tri segmenty, nie na dva, ako tvrdia tieto podniky. Tieto tri segmenty tvoria špecializovaný obchod, zásielkový obchod a samoobslužný obchod. Biria má silné postavenie v zásielkovom obchode, ktoré však nespočíva na agresívnej cenovej politike, ale skôr na dodávkach „*just-in-time*“. V segmente samoobslužného obchodu má zasa vedúce postavenie MIFA AG, zatiaľ čo podiel skupiny Biria nedosahuje ani celých 10 %.

(56) Nemecko popiera tvrdenie spoločnosti Vaterland-Werke, že Biria plánuje rozšírenie svojej obchodnej činnosti prostredníctvom agresívnej cenovej politiky, a v tejto súvislosti poukazuje na údaje, zverejnené v priebehu konania. Nemecko uvádza, že Biria AG vyrobila v roku 2003 670 000 bicyklov a výroba má odvtedy klesajúcu tendenciu.

VI. HODNOTENIE

6.1. Príjemca pomoci

(57) Štátna pomoc bola poskytnutá týmto podnikom: Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH (teraz Biria AG), ako aj Bike Systems, dcérskej spoločnosti Biria GmbH. Dňa 7. novembra 2005 spoločnosť Biria AG predala väčšinu svojich aktív dvom podnikom skupiny Lone Star, ktorá je súkromným podielovým fondom. Komisia konštatuje, že podľa predložených informácií predaju predchádzalo otvorené a transparentné výberové konanie, neobmedzené predbežnými podmienkami. Podľa údajov Nemecka znalec ocenil predajnú cenu aktív na 10,7 mil. EUR. 11,5 mil. EUR, ktoré zaplatila skupina Lone Star, je dokonca vyššia ako znalecký odhad.

(58) Na základe dostupných informácií Komisia dospela k záveru, že neexistujú žiadne dôkazy, ktoré by poukazovali na to, že skupina Lone Star nejako profitovala z poskytnutej pomoci, a teda by priamo alebo nepriamo bola zvýhodnená pomocou, ktorá bola poskytnutá spoločnosti Biria GmbH (teraz Biria AG) a Bike Systems.

6.2. Opatrenie údajne realizované za trhových podmienok

(59) Podľa údajov Nemecka sa vklad tichého spoločníka do Bike Systems (opatrenie 1) realizoval za trhových podmienok. Riziko tichého spoločníka zodpovedá riziku podriadeného dlhu a treba ho teda pokladať za úver s vysokým rizikom. V prípade platobnej neschopnosti alebo likvidácie podniku sa vklad tichého spoločníka splatí až po tom, keď sú uspokojené všetky ostatné záväzky. Riziko spojené s vkladom tichého spoločníka je teda vyššie ako riziko klasického bankového investičného úveru, ktorý je normálne zabezpečený v súlade s podmienkami banky a svoj odraz nachádza v referenčných sadzbách stanovených Komisiou. Provízia za takýto vklad by mala byť teda podstatne vyššia ako referenčná úroková sadzba Komisie.

(60) Referenčná úroková sadzba Komisie v čase vkladu predstavovala 6,33 %. Za vklad bola dohodnutá pevná provízia vo výške 8,75 %, ako aj variabilná provízia vo výške 3,5 %, závislá od zisku. Dohodnutá provízia je teda vyššia ako referenčná úroková sadzba Komisie.

(61) V Bike Systems bola platobná neschopnosť odvrátená až prijatím plánu o riešení platobnej neschopnosti. Vyhliadky podniku do budúcnosti boli neisté, lebo sa uskutočnila len obmedzená reštrukturalizácia. Podľa súvahy za rok 2001 podnik ešte stále vykazoval straty. Vlastné imanie bolo naďalej záporné, aj keď to kvôli existencii tichých rezerv nevyvolalo platobnú neschopnosť. Na základe toho treba Bike Systems v uvedenej dobe považovať za podnik v ťažkostiach.

(62) Preto Komisia zastáva názor, že provízia nebola primeraná riziku a vklad tichého spoločníka nespĺňal trhové podmienky. Vklad do Bike Systems mu skôr zabezpečil výhody, ktoré by podnik na trhu nebol získal.

6.3. **Pomoc, ktorá bola údajne v súlade s predpismi o poskytovaní pomoci**

(63) Záruka v prospech Sachsen Zweirad GmbH za prevádzkový úver vo výške 5,6 mil. EUR (opatrenie 2) a záruka v prospech Biria GmbH (teraz Biria AG) za prevádzkový úver vo výške 24,875 mil. EUR (opatrenie 3) boli poskytnuté v súlade so záručnými predpismi slobodného štátu Sasko. Podľa tohto schváleného programu pomoci sú povolené záruky za úvery nad 5 mil. DEM (2,6 mil. EUR) na nové investície a v osobitných prípadoch na dofinancovanie investícií a obstaranie prevádzkových prostriedkov pre zdravé podniky. Vo výnimočných prípadoch je dovolené aj financovanie konsolidácie a reštrukturalizácie. Poskytnutie záruk na reštrukturalizáciu veľkého podniku však treba Komisii oznamovať jednotlivo.

(64) Podľa Nemecka boli podmienky týchto predpisov dodržané a záruky sú preto v súlade s touto úpravou. Nemecko zastáva názor, že Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH (dnes Biria AG) sa v momente poskytnutia záruk nenachádzali v ťažkostiach. Záruky boli poskytnuté na účely zabezpečenia splátkových úverov na prevádzkové prostriedky, čo predpisy o poskytovaní pomoci dovoľujú.

(65) Komisia nesúhlasí s tým, že záruky sú zlučiteľné s predpismi o poskytovaní pomoci, na základe ktorých boli údajne poskytnuté. Na rozdiel od názoru Nemecka Komisia – ako bude ďalej uvedené – zastáva názor, že v prípade Sachsen Zweirad GmbH išlo v čase poskytnutia záruky v marci 2003 o podnik v ťažkostiach a aj Biria GmbH bola v čase poskytnutia záruky v decembri 2003 podnikom v ťažkostiach. Poskytnutie záruky na reštrukturalizáciu podniku v ťažkostiach však treba Komisii oznamovať jednotlivo.

Záruka v prospech Sachsen Zweirad GmbH (opatrenie 2)

(66) Podľa názoru Nemecka Sachsen Zweirad GmbH nevykazovala žiadne vlastnosti, ktoré sú typické pre podnik v ťažkostiach v zmysle usmernení Spoločenstva ([6]). Komisia poukazuje na to, že typické symptómy, uvedené v bode 6 usmernení Spoločenstva, by mali byť len oporným bodmi na posudzovanie skutočnosti, či sa podnik nachádza v ťažkostiach, a nie ich brať ako podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne. Sachsen Zweirad GmbH zaznamenala v roku 2001 pri výsledku bežnej obchodnej činnosti stratu 1 274 000 EUR a v roku 2002 vo výške 733 000 EUR. Straty prevzala materská spoločnosť Biria v súlade s dohodou o prevode ziskov a strát. Obrat v roku 2002 oproti roku 2001 poklesol.

(67) Podľa výročnej správy za rok 2002 mala Sachsen Zweirad GmbH tiež problémy s likviditou. Vo výročnej správe sa vyslovene uvádza, že likvidita podniku Sachsen Zweirad GmbH bola napätá v dôsledku vysokých nákladov na prefinancovanie tovarových zásob a rastu v rámci skupiny. Podľa výročnej správy by prežitie podniku bolo zabezpečené len vtedy, keby boli banky ochotné zachovať alebo reštrukturalizovať existujúce úverové rámce.

(68) Nebezpečenstvo, že by súkromné banky nepredĺžili svoje úvery, podľa názoru Nemecka nikdy neexistovalo. Nič to však nemení na konštatovaní, že likvidita podniku bola napätá. Podľa výročnej správy mala väčšina úverov zostatkovú splatnosť menej ako päť rokov, čo pre financovanie obchodnej činnosti nie je ani trochu optimálne a zvyšuje riziká podniku. Krátkodobé úvery mali za následok aj platenie príliš vysokých (aj keď v roku 2002 oproti roku 2001 trocha nižších) úrokov, čo ešte viac zaťažovalo likviditu podniku.

(69) Komisia preto dospela k záveru, že Sachsen Zweirad GmbH sa v čase poskytnutia záruky nachádzala v ťažkostiach a záruku preto treba považovať za záruku na reštrukturalizáciu. Keďže poskytnutie takejto záruky pre veľký podnik treba Komisii oznamovať jednotlivo, platné podmienky poskytovania pomoci, na základe ktorých bola záruka údajne poskytnutá, neboli dodržané a záruka preto nebola poskytnutá podľa platných predpisov.

Záruka v prospech Biria GmbH (opatrenie 3)

(70) Biria GmbH (dnes Biria AG) bola založená s účinnosťou od 1. októbra 2003 splynutím Biria AG (stará) s dcérskym podnikom Sachsen Zweirad GmbH.

([6]) Pozri poznámku pod čiarou 4.

(71) Podľa názoru Nemecka treba jasne rozlišovať medzi Biria GmbH (dnes Biria AG), Biria AG (stará) a Sachsen Zweirad GmbH, pretože splynutím vznikol nový podnik. Preto by sa otázka, či bol tento podnik v momente poskytnutia záruky 9. decembra 2004 v ťažkostiach, mala posudzovať na základe počiatočnej súvahy novovzniknutého podniku. Počiatočná súvaha ukazuje, že spoločnosť Biria GmbH nemožno považovať za podnik v ťažkostiach.

(72) Komisia sa s touto argumentáciou nestotožňuje. Podnik vzniknutý splynutím, Biria GmbH, sa nedá posudzovať oddelene od predchádzajúcej Biria AG a Sachsen Zweirad GmbH, lebo vznikol splynutím obidvoch podnikov. Na druhej strane by zas bolo ľahké obísť klasifikovanie podniku ako podnik v ťažkostiach na základe fúzie hospodárskych subjektov alebo založením nového podniku. Bývalá Biria AG zaznamenala v roku 2002 tiež straty a mala rovnako problémy s likviditou ako Sachsen Zweirad GmbH. Biria GmbH prevzala všetky dlžoby a záväzky spoločnosti Biria AG (stará) a Sachsen Zweirad GmbH. Okrem toho Biria GmbH vlastní tie isté aktíva a vyvíja rovnakú činnosť ako Biria AG (stará) a Sachsen Zweirad GmbH. Komisia preto zastáva názor, že Biria GmbH prevzala ťažkosti spoločnosti Biria AG (stará) a Sachsen Zweirad GmbH.

(73) Sachsen Zweirad GmbH bola podľa údajov Nemecka pri zlúčení hospodársky dominantná. Sachsen Zweirad GmbH nebola v ťažkostiach, na základe čoho nemožno automaticky predpokladať, že nová Biria AG sa nachádzala v ťažkostiach. Na rozdiel od nemeckého tvrdenia sa Komisia skôr domnieva, že spoločnosť Sachsen Zweirad GmbH v ťažkostiach bola. Nová Biria GmbH teda „zdedila“ aj ťažkosti Sachsen Zweirad GmbH.

(74) Podľa výročnej správy za rok 2003 sa v roku pokračovalo v reštrukturalizácii a reorganizácii skupiny Biria. Tento proces sa začal už v roku 2002 a predpokladal reorganizáciu spôsobu financovania skupiny. Na základe záruky slobodného štátu Sasko za úver vo výške 24,875 mil. EUR vypracovala skupiny Biria novú koncepciu strednodobého financovania svojich aktivít. Nová koncepcia financovania predpokladala aj výraznú zmenu úrokových sadzieb, a tým aj zníženie vysokého úrokového zaťaženia.

(75) Zároveň prebehla reorganizácia združenia financujúcich bánk: tri banky vyhlásili, že sú ochotné vzdať sa svojich pohľadávok vo výške 8 567 000 EUR – čo je značne viac ako 50 % ich pohľadávok – ak budú okamžite uspokojené ich ostatné pohľadávky. V dôsledku toho sa úver, na ktorý sa vzťahovala záruka vo výške 80 % v rámci opatrenia 3, skladal z 8 mil. EUR úveru na prevádzkové prostriedky, 7,45 mil. EUR kontokorentný rámec a zo sumy 9,425 mil. EUR ako rámec na sezónne úverové potreby.

(76) Biria GmbH (dnes Biria AG) mala teda v čase poskytnutia záruky závažné problémy s likviditou, a tak bola podnikom v ťažkostiach. Toto hodnotenie dokazuje aj fakt, že tri banky odstúpili od financovania aktivít spoločnosti Biria a dokonca boli ochotné vzdať sa veľkej časti svojich pohľadávok, len ak im táto okamžite splatí zvyšné pohľadávky. To dokazuje, že banky vážne pochybovali o tom, že Biria dokáže obsluhovať svoje dlhy a že je rentabilným podnikom.

(77) Nemecko naproti tomu namieta, že banky odstúpili od financovania len kvôli zmene svojej obchodnej stratégie. Komisia konštatuje, že banky sa vzdali približne 50 % svojich nesplatených pohľadávok. To je aj v prípade odstúpenia bánk kvôli zmene obchodnej stratégie dôkazom toho, že úplné splatenie úverov považovali za veľmi nepravdepodobné.

(78) Komisia preto dospela k záveru, že Biria GmbH bola v čase poskytnutia záruky podnikom v ťažkostiach a záruku treba v tejto súvislosti považovať za záruku na reštrukturalizáciu. Keďže poskytnutie takejto záruky pre veľký podnik treba Komisii oznamovať jednotlivo, platné podmienky poskytovania pomoci, na základe ktorých bola záruka údajne poskytnutá, neboli dodržané a záruka preto nebola poskytnutá podľa platných predpisov.

6.4. **Štátna pomoc podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES**

(79) Podľa článku 87 Zmluvy o ES je akákoľvek štátna pomoc alebo zo štátnych prostriedkov poskytnutá pomoc, ktorá zvýhodnením určitých podnikov alebo výrobných odvetví narúša, alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže, nezlučiteľná so zásadami spoločného trhu, ak sa tým poškodzuje obchod medzi členskými krajinami. Podľa jurisdikcie Súdneho dvora a súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev sa kritérium narušenia hospodárskej súťaže považuje za splnené, ak príjemca pomoci vykonáva hospodársku činnosť, ktorá je predmetom obchodu medzi členskými krajinami.

(80) Vklad tichého spoločníka (opatrenie 1) realizovala gbb. Podľa údajov Nemecka sa tento vklad uskutočnil v rámci vlastného programu gbb, takže neobsahoval nijakú štátnu podporu. Komisia však konštatuje, že v čase uskutočnenia tejto investície bola gbb pod plnou kontrolou Deutsche Ausgleichsbank, čo je nemecká štátna podporná banka, ktorá je verejnoprávnou inštitúciou a ktorej úlohou je podpora nemeckého hospodárstva vo verejnom záujme. Gbb je okrem toho poverená výkonom úloh štátnej podpory. Gbb bola napr. zodpovedná za konsolidačný a rastový fond vo východnom Nemecku, ktorý mal za úlohu poskytovať prostriedky na vlastné imanie pre stredne veľké podniky vo východnom Nemecku, aby sa posilnil ich vlastný kapitál. Komisia preto zastáva názor, že toto opatrenie treba pripísať na účet štátu. Ako sa uvádzalo v odôvodneniach 59 až 62, Bike Systems získal týmto opatrením výhodu, ktorú by v bežných trhových podmienkach nebol získal.

(81) Záruky označené ako opatrenie 2 a 3 poskytla spolková krajina Sasko; pochádzajú teda zo štátnych zdrojov a tiež idú na účet štátu. Záruky zvýhodňujú Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH (dnes Biria AG), lebo ani jeden z podnikov by tieto záruky na trhu za rovnakých obchodných podmienok nezískal.

(82) Tak Bike Systems ako aj Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH vyrábajú bicykle. Keďže sa s týmto výrobkom medzinárodne obchoduje, existuje nebezpečenstvo, že tieto opatrenia narušia hospodársku súťaž a poškodia obchod medzi členskými štátmi. Komisia preto dospela k názoru, že vklad tichého spoločníka a obidve záruky predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES a že obidve záruky boli poskytnuté v rozpore s platnými ustanoveniami o poskytovaní pomoci. Opatrenia 1, 2 a 3 teda predstavujú novú pomoc a v tomto aspekte ich treba hodnotiť.

Prvok pomoci v opatrení 1

(83) Prvok pomoci vkladu tichého spoločníka vyplýva podľa názoru Komisie z rozdielu medzi províziou, ktorú by Bike Systems musel platiť za vklad na otvorenom trhu, a skutočne zaplatenou províziou. Keďže Bike Systems bol v čase, keď sa vklad uskutočnil, v ťažkostiach, a riziko spojené s vkladom bolo vysoké, prvok pomoci by mohol predstavovať až 100 % vkladu tichého spoločníka, lebo žiaden trhovo konajúci investor by takúto investíciu nebol podnikol [pozri bod 3.2 oznámenia Komisie o uplatnení článku 87 a 88 Zmluvy o ES pre štátnu pomoc vo forme povinného ručenia a záruk ([7])].

(84) Podľa oznámenia Komisie o metóde výpočtu referenčných a diskontných sadzieb ([8]) by mali referenčné sadzby odzrkadľovať priemernú výšku platných úrokových sadzieb pre strednodobé a dlhodobé úvery s bežným typom zabezpečenia. Takto stanovená referenčná sadzba – ako sa o tom hovorí v ďalšej časti – predstavuje minimálnu sadzbu, ktorú je možné zvýšiť v prípadoch, keď hrozí zvýšené riziko (napr. podniky v ťažkostiach, nedostatok zabezpečení, ktoré banky bežne požadujú). V tomto prípade môže prémia dosiahnuť 400 bázických bodov i viac. Vklad tichého spoločníka nie je úver, ale znesie porovnanie s mimoriadne rizikovým úverom, lebo v prípade platobnej neschopnosti je v poradí až za všetkými ostatnými pohľadávkami vrátane podriadených dlhov.

(85) Ako sa uvádza v odôvodnení 61, situácia podniku Bike Systems, ktorý práve odvrátil konkurzné konanie, sa dala považovať za neistú. Jeho vyhliadky do budúcnosti boli nejasné, lebo sa uskutočnila len čiastočná reštrukturalizácia podniku. Ako sa uvádza v odôvodnení 61, takýto podnik sa považuje za podnik v ťažkostiach. Okrem toho za vklad tichého spoločníka neboli poskytnuté žiadne zabezpečenia, čo ešte zvyšovalo riziko nesplatenia. Popri chýbajúcom zabezpečení si treba ešte uvedomiť, že vklad tichého spoločníka je oproti všetkým ostatným úverom v prípade platobnej neschopnosti uspokojovaný až v poslednom poradí, čo ďalej zvyšuje riziko nesplatenia.

(86) Komisia preto v danom prípade dospela k názoru, že Bike Systems by musel zaplatiť také úroky, ktoré by zodpovedali aspoň referenčnej sadzbe plus prémiu vo výške 400 bázických bodov ako podnik v ťažkostiach a ďalších 400 bázických bodov z dôvodu chýbajúceho zabezpečenia. Okrem toho Komisia považuje za primeranú ďalšiu prémiu vo výške 200 bázických bodov za druhoradé postavenie vkladu tichého spoločníka v prípade platobnej neschopnosti. Tak by to bolo v súlade s predpismi Komisie v oznámení o metóde výpočtu referenčných a diskontných sadzieb, ktoré stanovujú, že v prípade zvýšeného rizika, ako napr. keď ide o podnik v ťažkostiach, alebo nie sú k dispozícii bežne požadované zabezpečenia, môže prémia tvoriť 400 bázických bodov, prípadne aj viac. Prvok pomoci teda zodpovedá rozdielu medzi referenčným úrokom plus 1 000 bázických bodov a skutočnou prémiou za vklad tichého spoločníka.

([7]) Ú. v. ES C 71, 11.3.2000, s. 14.
([8]) Pozri poznámku pod čiarou 5.

(87) Pri výpočte prvku pomoci sa variabilná prémia vo výške 3,5 % môže brať do úvahy len čiastočne, lebo závisí od zisku. Podnik sa však nachádzal v ťažkej situácii, nádej na zisk bola malá. Komisia preto považuje za oprávnené, aby sa variabilná prémia započítala len v polovičnej výške, t. j. vo výške 1,75 %. Ako skutočná prémia, ktorá sa berie do úvahy pri výpočte prvku pomoci, by preto mala figurovať pevná sadzba vo výške 8,75 %, ako aj polovica variabilnej prémie vo výške 3,5 %, čo zodpovedá celkovému úroku vo výške 10,5 %. Prvok pomoci teda zodpovedá rozdielu medzi referenčným úrokom plus 1 000 bázických bodov a prémii vo výške 10,5 %.

Prvok pomoci v opatrení 2 a opatrení 3

(88) Vďaka zárukám uvedeným ako opatrenie 2 a 3 získali Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH výhodnejšie obchodné podmienky pre svoje úvery než býva bežne na trhu zvykom. Prvok pomoci záruky v opatrení 2 a záruky v opatrení 3 zodpovedá rozdielu medzi úrokom, ktorý by boli museli Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH zaplatiť za úver v trhových podmienkach (t. j. bez záruky), a úrokom, za ktorý bol zaručený úver v skutočnosti poskytnutý. Tento rozdiel by zodpovedal prémii, ktorú by požadoval trhovo konajúci investor za tieto záruky. Keďže sa Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH nachádzali v čase poskytnutia záruk, resp. príslušných úverov, v ťažkostiach, dosahuje prvok pomoci až 100 % výšky záruk, pretože žiaden investor by neposkytol úver bez záruky ([9]).

(89) Podľa oznámenia Komisie o metóde výpočtu referenčných a diskontných sadzieb ([10]) by mali referenčné sadzby odzrkadľovať priemernú výšku platných úrokových sadzieb pre strednodobé a dlhodobé úvery s bežným typom zabezpečenia. Takto stanovená referenčná sadzba – ako sa uvádza v ďalšej časti – predstavuje minimálnu sadzbu, ktorú je možné zvýšiť v prípadoch, keď hrozí zvýšené riziko (napr. podniky v ťažkostiach, nedostatok zabezpečení, ktoré banky bežne požadujú atď.). V tomto prípade môže prémia dosiahnuť 400 bázických bodov i viac.

(90) Ako sa už uviedlo v odôvodneniach 66 až 78, išlo v prípade Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH v čase poskytnutia záruk o podniky v ťažkostiach. S úverom a zárukou pre Sachsen Zweirad GmbH sa spájalo ešte ďalšie riziko – z dôvodu príliš nízkeho zabezpečenia. Záruka za úver pre Sachsen Zweirad GmbH bola zabezpečená iba samostatným ručením podnikov skupiny. Hospodárska hodnota takého ručenia je veľmi nízka.

(91) Komisia preto dospela k názoru, že Sachsen Zweirad GmbH by v danom prípade bez tejto záruky musel zaplatiť úrok, ktorý by sa rovnal minimálne referenčnej sadzbe, plus prémiu vo výške 400 bázických bodov ako podnik v ťažkostiach a ďalších 400 bázických bodov z dôvodu chýbajúceho zabezpečenia. Prvok pomoci záruky teda zodpovedá rozdielu medzi referenčným úrokom plus 800 bázických bodov a skutočným úrokom, za ktorý bol zaručený úver poskytnutý.

(92) Pokiaľ ide o úver a záruky pre Biria GmbH, poskytnuté zabezpečenia mali vyššiu hospodársku hodnotu ako tie, ktoré boli poskytnuté za záruku za Zweirad GmbH. Aj tak to však boli zabezpečenia v nižšej hodnote ako normálne požadované zabezpečenie. Záruka za Biria GmbH je zabezpečená zaťažením majetku Bike Systems vo výške 15 mil. EUR. Zaťaženie je však v poradí nárokov až za iným úverom vo výške 2 mil. EUR. Hypotéka prvého poradia teda pokryla len niečo málo cez 50 % celého úveru. Ďalšie zábezpeky – hypotéky, odstúpenie pohľadávok, zabezpečovací prevod vlastníctva tovarov, ktoré sú vlastníctvom skupiny, a samostatné ručenie vlastníka Biria GmbH – mali nízku hospodársku hodnotu.

(93) Komisia preto dospela k názoru, že Biria GmbH by v danom prípade musela zaplatiť úrok, ktorý by sa rovnal minimálne referenčnej sadzbe, plus prémiu vo výške 400 bázických bodov ako podnik v ťažkostiach a ďalších 300 bázických bodov z dôvodu nízkeho zabezpečenia (v porovnaní s prémiou vo výške 400 bázických bodov za záruku za Sachsen Zweirad GmbH z dôvodu nízkeho zabezpečenia). Prvok pomoci záruky teda zodpovedá rozdielu medzi referenčným úrokom plus 700 bázických bodov a skutočným úrokom, za ktorý boli zaručené úvery poskytnuté.

6.5. **Výnimky podľa článku 87 ods. 2 a 3 Zmluvy o ES**

(94) Článkom 87 ods. 2 a 3 Zmluvy o ES sa predpokladajú výnimky zo všeobecného zákazu pomoci v odseku 1.

([9]) Pozri poznámku pod čiarou 7.
([10]) Pozri poznámku pod čiarou 5.

(95) V tomto prípade neplatia výnimky v článku 87 ods. 2 Zmluvy o ES, lebo pomoc nemá ani sociálny charakter, ani nie je poskytnutá jednotlivým spotrebiteľom. Rovnako sa ňou neodstraňujú ani škody spôsobené prírodnými katastrofami alebo inými mimoriadnymi udalosťami, ani nevyrovnáva hospodárske ujmy zapríčinené rozdelením Nemecka.

(96) Neplatí na ňu ani článok 87 ods. 3 písm. b) a d) Zmluvy o ES. Pomoc nie je určená ani na podporu dôležitého zámeru v spoločnom európskom záujme. Podpora kultúry a zachovanie kultúrneho dedičstva rovnako nie sú účelom pomoci.

(97) Takto zostávajú aktuálne ustanovenia o výnimkách v článku 87 ods. 3 písm. a) a c) Zmluvy o ES a ustanovenia usmernení Spoločenstva, ktoré sú s nimi spojené.

Opatrenie 1

(98) Komisia najprv konštatovala, že Bike System sídli v oblasti, ktorá má nárok na podporu podľa článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES, a pripadá do úvahy pre poskytnutie regionálnej pomoci. Napriek pochybnostiam, ktoré Komisia vyslovila v rozhodnutí o začatí konania, však Nemecko nepredložilo žiadne informácie o tom, že sú splnené predpoklady pre poskytnutie regionálnej pomoci tak, ako sú stanovené v usmerneniach o štátnej pomoci s regionálnym zameraním ([11]).

(99) Ďalšie ustanovenia o výnimkách sú uvedené v usmerneniach Spoločenstva. Keďže pomoc bola poskytnutá v marci 2001, vzťahovali sa na ňu usmernenia Spoločenstva z 9. októbra 1999 ([12]). Komisia nemá informácie o tom, že pomoc na základe usmernení Spoločenstva možno považovať za zlučiteľnú so Zmluvou o ES. Poskytnutie pomoci na reštrukturalizáciu je v usmerneniach Spoločenstva podmienené vypracovaním nosného plánu reštrukturalizácie, pričom sa treba vyhnúť neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže a pomoc musí byť obmedzená na minimum. Napriek pochybnostiam, ktoré Komisia vyjadrila pri začatí konania, Nemecko nepredložilo žiadne informácie, ktoré by potvrdili splnenie týchto predpokladov. Komisia preto dospela k názoru, že predpoklady usmernení Spoločenstva nie sú splnené.

([11]) Ú. v. ES C 74, 10.3.1998, s. 9.
([12]) Pozri poznámku pod čiarou 4.

(100) Okrem toho sa na príslušné opatrenie nedajú použiť žiadne iné usmernenia a nariadenia Spoločenstva, ktoré sa vzťahujú okrem iného na pomoc v oblasti výskumu a vývoja, životného prostredia, malých a stredných podnikov, zamestnávania a vzdelávania alebo rizikového kapitálu. Keďže opatrenie nesleduje ani žiaden cieľ vo verejnom záujme, ide o prevádzkovú pomoc, ktorá nie je zlučiteľná so Zmluvou o ES.

Opatrenia 2 a 3

(101) Komisia konštatuje, že Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH sídlia v oblasti, ktorá má nárok na podporu podľa článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES. Napriek tomu však výnimky podľa tohto písmena a regionálne ustanovenia článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES neplatia, pretože Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH boli podniky v ťažkostiach a cieľom pomoci nebol hospodársky rozvoj určitého regiónu.

(102) Komisia prišla k záveru, že možno použiť iba usmernenia Spoločenstva. Keďže pomoc bola poskytnutá v marci a v decembri 2003, vzťahovali sa na ňu usmernenia Spoločenstva z 9. októbra 1999 ([13]).

(103) Poskytnutie pomoci závisí od realizácie reštrukturalizačného plánu, ktorého realizačná doba musí byť čo najkratšia a ktorý musí obnoviť dlhodobú rentabilitu podniku v primeranej dobe na základe realistických predpokladov týkajúcich sa budúcich prevádzkových podmienok. Napriek pochybnostiam, ktoré Komisia vyjadrila pri začatí konania, Nemecko nepredložilo žiadne informácie o tom, že záruky boli poskytnuté na základe prijateľného reštrukturalizačného plánu, ktorým by sa obnovila rentabilita skupiny.

(104) Ďalej musia byť prijaté opatrenia, ktoré by podľa možnosti zmiernili negatívny vplyv pomoci na konkurentov. Väčšinou to znamená obmedzenie prítomnosti podniku na príslušnom trhu/trhoch po ukončení fázy reštrukturalizácie. Komisia nemá k dispozícii žiadne údaje o relevantnom trhu a o podiele skupiny Biria Gruppe na tomto relevantnom trhu. Takisto nemá údaje o prípadných vyrovnávacích opatreniach, ktorými by sa obmedzila prítomnosť podniku na trhu. Skôr sa zdá, že skupina Biria prevzatím závodov Checker Pig a Bike Systems v roku 2001 expandovala.

([13]) Pozri poznámku pod čiarou 4.

(105) Výška pomoci sa musí obmedziť na minimálnu mieru prostriedkov potrebných na reštrukturalizáciu so zohľadnením disponibilných financií podniku a jeho podielových vlastníkov. Okrem toho príjemca pomoci musí vo významnej miere prispieť na reštrukturalizáciu z vlastných prostriedkov alebo z cudzích zdrojov, získaných za trhových podmienok. Keďže pomoc nebola poskytnutá na základe reštrukturalizačného plánu, Komisia nemá údaje o výške príspevku príjemcu pomoci ani o tom, či sa pomoc obmedzila na minimálnu mieru.

(106) Podľa usmernení Spoločenstva je možné pomoc na reštrukturalizáciu poskytnúť iba raz. Ak dotyčný podnik už niekedy v minulosti dostal pomoc na reštrukturalizáciu a reštrukturalizačná fáza je ukončená menej ako 10 rokov, Komisia spravidla schváli poskytnutie ďalšej pomoci na reštrukturalizáciu len za mimoriadnych a nepredvídateľných okolností.

(107) Sachsen Zweirad GmbH dostala v apríli 1996 a v marci 1998 pomoc na reštrukturalizáciu vo forme verejných investícií v celkovej výške 1 278 200 EUR na základe schváleného programu pomoci. Keďže uplynulo menej ako 10 rokov od ukončenia reštrukturalizácie Sachsen Zweirad GmbH, a Komisii nie sú známe žiadne mimoriadne a nepredvídateľné okolnosti, tak zásada jednorazovej pomoci pri poskytnutí obidvoch záruk nebola dodržaná.

(108) Komisia preto dospela k záveru, že predpoklady usmernení Spoločenstva nie sú splnené.

(109) Okrem toho sa na opatrenia 2 a 3 nedajú použiť žiadne iné usmernenia a nariadenia Spoločenstva, ktoré sa vzťahujú okrem iného na pomoc v oblasti výskumu a vývoja, životného prostredia, malých a stredných podnikov, zamestnávania a vzdelávania alebo rizikového kapitálu. Keďže opatrenia nesledujú ani žiaden cieľ vo verejnom záujme, ide o prevádzkovú pomoc, ktorá nie je zlučiteľná so Zmluvou o ES.

VII. **ZÁVER**

(110) Komisia preto dospela k záveru, že vklad gbb ako tichého spoločníka v Bike Systems vo výške 1 070 732 EUR, záruka do výšky 80 % za úver pre Sachsen Zweirad GmbH v hodnote 5,6 mil. EUR a záruka do výšky 80 % za úver pre Biria GmbH (dnes Biria AG) v hodnote 24 875 000 EUR sú štátnou pomocou a nie sú zlučiteľné so zásadami spoločného trhu,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc Nemecka v prospech Bike Systems GmbH & Co., Thüringer Zweiradwerk KG, Sachsen Zweirad GmbH a Biria GmbH (dnes Biria AG) nie je zlučiteľná so spoločným trhom. Pomoc sa skladá z týchto opatrení:

a) Opatrenie 1: Vklad tichého spoločníka do Bike Systems GmbH & Co. Thüringer Zweiradwerk KG vo výške 2 070 732 EUR. Prvok pomoci zodpovedá rozdielu medzi referenčnou sadzbou plus 1 000 bázických bodov a províziou za vklad (pevná sadzba plus 50 % variabilnej prémie).

b) Opatrenie 2: Záruka vo výške 4 480 000 EUR v prospech Sachsen Zweirad GmbH. Prvok pomoci zodpovedá rozdielu medzi referenčnou sadzbou plus 800 bázických bodov a úrokom, za ktorý bol zaručený úver poskytnutý.

c) Opatrenie 3: Záruka vo výške 19 900 000 EUR v prospech Biria GmbH (teraz Biria AG). Prvok pomoci zodpovedá rozdielu medzi referenčnou sadzbou plus 700 bázických bodov a úrokom, za ktorý bol zaručený úver poskytnutý.

Článok 2

1. Nemecko prijme všetky potrebné opatrenia, aby vyžiadalo naspäť od príjemcu protiprávne poskytnutú pomoc uvedenú v článku 1.

2. Vklad tichého spoločníka a záruka za Biria GmbH (teraz Biria AG) musia byť ukončené do dvoch mesiacov po oznámení tohto rozhodnutia.

3. Vrátenie pomoci sa uskutoční okamžite po uskutočnení konania na národnej úrovni, ak toto umožňuje okamžitý a skutočný výkon tohto rozhodnutia.

4. Spätne požadovaná suma obsahuje úroky, splatné od okamihu, keď príjemca dostal protiprávnu pomoc k dispozícii až do jej skutočného vrátenia.

5. Úroky sa vypočítajú podľa ustanovení kapitoly V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ([14]).

Článok 3

Do dvoch mesiacov po oznámení tohto rozhodnutia bude Nemecko informovať Komisiu o opatreniach prijatých na jeho splnenie za použitia dotazníka uvedeného v prílohe. Nemecko musí predložiť Komisii všetky písomné materiály, ktoré dokazujú, že sa začalo konanie o vrátení protiprávne poskytnutej pomoci proti príjemcovi.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Spolkovej republike Nemecko.

V Bruseli 24. januára 2007

Za Komisiu

Neelie KROES

členka Komisie

([14]) Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1.

PRÍLOHA

Informácie o vykonaní rozhodnutia Komisie K(2007) 130

1. **Kalkulácia sumy, ktorá má byť spätne vymáhaná**

1.1. Oznámte požadované podrobnosti o výške sumy protiprávnej pomoci, ktorá bola poskytnutá príjemcovi:

Dátum platby (*)	Výška pomoci (**)	Mena	Identita príjemcu

(*) Dátum poskytnutia pomoci alebo jednotlivých častí pomoci príjemcovi (ak ide o opatrenie pozostávajúce z viacerých dávok a platieb, použite samostatné riadky).
(**) Výška pomoci poskytnutej príjemcovi (brutto ekvivalent pomoci).

Poznámky:

1.2. Podrobne vysvetlite, ako sa počítajú úroky, ktoré treba zaplatiť za vymáhanú pomoc.

2. **Už uskutočnené alebo plánované opatrenia na vymáhanie pomoci**

2.1. Konkrétne opíšte, aké opatrenia sa už vykonali a aké sa plánujú na priame a efektívne vrátenie pomoci. Takisto uveďte, aké alternatívne opatrenia existujú vo vnútroštátnych právnych predpisoch na realizáciu vrátenia pomoci. Oznámte, ak existujú, právne základy uskutočnených/plánovaných opatrení.

2.2. K akému dátumu bude vrátenie pomoci uzatvorené?

3. **Ktoré pohľadávky už boli vrátené**

3.1. Oznámte požadované podrobnosti o pomoci, ktorú už príjemca vrátil:

Dátum (*)	Vrátená suma	Mena	Identita príjemcu

(*) Dátum, kedy bola pomoc vrátená.

3.2. Potvrďte spätnú úhradu čiastok pomoci, špecifikovaných v hornej tabuľke v bode 3.1.